

KUTSESTANDARD

Metsaväljaveo autojuht, tase 4

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid.

Metsaväljaveo autojuhi 4. taseme kutsestandard on välja töötatud:

- Isikute kutsealase kompetentsuse hindamiseks
- Erialaste täiendkoolituste õppekavade aluseks
- Kutseõppe tasemeõppe õppekavade aluseks

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Metsaväljaveo autojuht, tase 4	4

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus
<p>Metsaväljaveo autojuht, tase 4 on oskustöötaja, kes töötab metsaveoautoga vastavalt veotellimusele ning tunneb metsaveoauto hooldamist ja korrashoidu.</p> <p>Metsaväljaveo autojuht juhib metsaveoautot, laadib puitu, hindab puidu kogust ja kvaliteeti ning kinnitab veose. Arvestab tööle eelnenud ja järgnevate tööolukudega, nende sujuvusega ning puidu sortimendile, veosele ja veole esitatud nõuetega.</p> <p>Metsaväljaveo autojuhina töötamiseks on vajalik CE kategooria juhtimisõiguse ja veosteveo autojuhi tunnistuse olemasolu.</p>
A.2 Tööosad
<p>A.2.1 Teekonna kavandamine ja sihtkohta sõitmine</p> <ol style="list-style-type: none">
Vajalike lubade ja dokumentide kontrollimine
Teekonna planeerimine
Metsaveoauto juhtimine <p>A.2.2 Puidu laadimine</p> <ol style="list-style-type: none">
Puidu päritolu õigsuse kontrollimine
Metsaveoauto laadimisasendi fikseerimine
Hüdrotõstukiga töötamine
Veose kinnitamine
Puidu koguse hindamine
Veodokumentide täitmine
Veose mahalaadimine
Tööala korrastamine <p>A.2.3 Metsaveoauto hooldamine ja korrashoid</p> <ol style="list-style-type: none">
Jooksva kontrolli tegemine
Töökohaasendi seadistamine
Remondivajaduse määratlemine
Hooldus- ja remondijäätmete käitlemine
A.3 Töö keskkond ja eripära
<p>Metsaväljaveo autojuhi töötaja erisused on määratud liiklusseaduse ja EL vastavate määrustega. Tööaeg on paindlik ja vahetustega, mille tõttu võib see toimuda ka öisel ajal või puhkepäevadel. Töö toimub osaliselt välitingimustes ja sõltub palju ilmastikust.</p>

Metsaväljaveo autojuht töötab töökohal üksi ja võtab talle antud volituste piires iseseisvalt vastu otsuseid. Töö eeldab orienteerumist kaardi ja GPS-ga. Võimalike tööõnnetuste vältimiseks on metsaväljaveo autojuhil kohustus kasutada tööle vastavat turvavarustust ning järgida tööohutusnõudeid.
A.4 Töövahendid
Metsaväljaveo autojuhi põhiliseks töövahendiks on hüdrotõstukiga varustatud metsaveoauto ja navigeerimiseks ja veodokumentide täitmiseks vajalikud nutiseadmed.
A.5 Tööks vajalikud isikuomadused
Metsaväljaveo autojuhi kutse eeldab otsustus-, vastutus- ja keskendumisvõimet. Vajalik on käelise tegevuse täpsus, sujuvus ja kiirus.
A.6 Kutsealane ettevalmistus
Metsaväljaveo autojuhina töötamiseks on vajalikud CE kategooria juhtimisõigus ja kehtiva veosteveo autojuhi tunnistus. Erialased kompetentsid võib omandada läbi erialase kutsehariduse või täiendusõppe või praktilise töö käigus. Õppe alustamiseks on vajalik kehtiv CE kategooria juhtimisõiguse olemasolu.
A.7 Enamlevinud ametinimetused
Metsaveoauto veokijuht

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur
Metsaväljaveo autojuht, tase 4 kutse saamiseks on vaja tõendada kõik kompetentsid.
B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENSIID

B.2.1 Teekonna kavandamine ja sihtkohta sõitmine	EKR tase 4
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Veendub, et on olemas kõik vajalikud kehtivad load ja dokumendid teekonna läbimiseks. 2. Navigeerib GPS-seadme (või kaardi) järgi oma asukoha ning etteantud lähte- ja sihtkoha, määrab optimaalse teekonna. 3. Juhib metsaveoautot nii metsa teedel kui maastikul, pidades silmas ja arvestades teeolusid, looduslike tingimusi ning manööverdamise võimalusi. <p>Teadmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) GPS-seadmete ja kaartide kasutamise põhimõtted; 2) metsaveoautoga manööverdamise põhimõtted; 3) vajalike lubade ja dokumentide nõuded. 	
B.2.2 Puidu laadimine	EKR tase 4
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lähtekohta jõudes veendub veotellimuse andmetele tuginedes lähtekohta ja puidu päritolu õigsuses. 2. Valmistab ette metsaveoauto laadimisasendi, jälgides et selle käigus ei vigastata teed ja pinnast. 3. Töötab hüdrotõstukiga, vigastamata metsaveoautot, kasvavat metsa ja laaditavat puitu: sorteerib puidu vastavalt puidu sortimendi kvaliteedinõuetele; laadib puidu veotellimuse nõuetele vastavalt ja veose parameetreid (möödud ja tonnaaž) arvestades metsaveoautole. 4. Kinnitab veose nõuetekohaselt, pidades silmas õigusaktidega ettenähtud tingimusi. 5. Hindab puidu kogust puidu sortimendi kvaliteedist, veose virnastamise kvaliteedist ja veose mõõtudest lähtudes. Määrab virnatäiuse koefitsiendi või kasutab puidu koguse hindamiseks digitaalset mõõtmisrakendust. 	

<p>6. Täidab elektroonilised veodokumendid.</p> <p>7. Sihtkohta jõudes laadib puidu sorteerimisliinile või virna vastavalt puidu saaja nõuetele.</p> <p>8. Koristab tööjärgselt metsaveoauto ja laadimisala puidujäätmetest, suurematest okstest, koorepurust ja lumest/jääst/porist.</p>	
<p>Teadmised:</p> <p>1) hüdrotõstukiga töötamise põhimõtted;</p> <p>2) veose kinnitamise nõuded;</p> <p>3) põhilised puuliigid ja nende omadused;</p> <p>4) puidu kvaliteedinõuded ja puidurikked;</p> <p>5) puidu koguse hindamise põhimõtted ja meetodid;</p> <p>6) töökeskkonna- ja ohutuse nõuded;</p> <p>7) keskkonnanõuded;</p> <p>8) puiduveedu reguleerivad õigusaktid.</p>	
B.2.3 Metsaveoauto hooldamine ja korrashoid	EKR tase 4
<p>Tegevusnäitajad:</p> <p>1. Jälgib igapäevaselt metsaveoauto korrasolekut ja hooldusvälpasid.</p> <p>2. Seadistab metsaveoauto ja hüdrotõstuki töökohaasendi endale sobivateks, arvestades ergonoomikat ja töö iseloomu.</p> <p>3. Määratleb metsaveoauto ja hüdrotõstuki hoolduse ning remondi vajaduse, lähtudes kasutusjuhendist ja kõrvaldab rikked etteantud pädevuse piires.</p> <p>4. Käitleb keskkonnanõuetest lähtudes hooldus- ja remondijäätmeid.</p>	
<p>Teadmised:</p> <p>1) metsaveoauto töö-, seadistamis- ja korrashoiupõhimõtted;</p> <p>2) ergonoomika põhimõtted;</p> <p>3) keskkonnanõuded;</p> <p>4) esmase remondi põhimõtted.</p>	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.4 Metsaväljaveo autojuht, tase 4 kutset läbiv kompetents	EKR tase 4
<p>Tegevusnäitajad:</p> <p>1. Mõistab oma osa puiduvarumise tehnoloogilises ahelas (raie, kokkuvedu, väljavedu, kliendi ladu, sortimendi kasutuse eesmärk jne) ning arvestab oma tegevuse mõju ja tagajärgedega ahelas.</p> <p>2. Kasutab materjale ja töövahendeid heaperemehelikult ja säästlikult ning töötab ettevõtte kasumlikkust järgides.</p> <p>3. Hindab olukorda, väldib ja ennetab metsa-, pinnase- ja keskkonnakahjustuse tekkimist ning teisi tööga kaasneva võivaid riske oma tööloigus ning võtab kasutusele abinõud riskide maandamiseks.</p> <p>4. Järgib töökeskkonna ja -ohutusnõudeid, kasutades töökaitsevahendeid ja ohutuid töövõtteid.</p> <p>5. Arvestab liikluses kaasliiklejatega, on nende suhtes viisakas, tähelepanelik ja abivalmis.</p> <p>6. Annab õnnetusjuhtumi korral vältimatut abi, kutsub professionaalse abi ja teatab õnnetusjuhtumist tööandjale.</p> <p>7. Kasutab oma töös arvutit ja nutiseadmeid: arvuti- ja internetikasutamise põhitõed, internetiturvalisus, erialased äpid ja veebirakendused.</p>	
<p>Teadmised:</p> <p>1) kutsealaga seonduvad õigusaktid, normid ja standardid;</p> <p>2) ergonoomika põhimõtted;</p> <p>3) töö- ja keskkonnaohutuse alused;</p> <p>4) esmaabi alused.</p>	
<p>Hindamismeetod(id):</p> <p>Seda kompetentsi võib hinnata teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.</p>	

C-osa
ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	16-06042017-05/1k
2. Kutsestandardi koostajad	Kaido Sikk, IrisCorp Transport OÜ Linnar Pärn, Eesti Maaülikool Mario Karotam, OÜ Raja KT Meelis Lippe, AS KaroTrans Pille Meier, Eesti Metsa- ja Puidutööstuse Liit Pille Ligi, Luua Metsanduskool Rainer Laigu, Riigimetsa Majandamise Keskus Tiina Matsulevitš, SA Innove Ülo Kannelmäe, Kehtna Kutsehariduskeskus
3. Kutsestandardi kinnitaja	Metsanduse Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	6
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	06.04.2017
6. Kutsestandard kehtib kuni	05.04.2022
7. Kutsestandardi versiooni number	1
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	8332 Veoautojuhid
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	4
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Timber truck driver, level 4
Vene keeles	Водитель лесного грузовика
C.3 Lisad	